

Akt nr:

R-F4b-LS294/58

AU\$R-F4b-LS294/58

294 294

Handlingar angående

"Marieholms Kungsgårds invallningsföretag av år 1958"

i Leksbergs socken av Skaraborgs län;
upprättade år 1958 vid syneförrättning
enligt vattenlagen

av

Sven Holmström.

Lantbruksingenjör.

294-4

RAPPORT över verkställd ^{avsynning} ~~besiktning~~			
Företagets namn Marieholms kungsgårds invallningsföretag av år 1958			
Socken Leksbergs		Län Skaraborgs	
Ordf. i styrelsen — Förtroendeman — Ende intressent Lantbruksinspektör K. G. Wrangstedt, Marieholms Kungsgård, Mariestad			
Stalligt stöd bev. av lbrstn den —	Bidrag till utförandet, kr —	Bidrag till rensning, kr —	Lån, kr —
Stalligt stöd bev. av lbrnämnden den —	Bidrag till utförandet, kr —		
Arbets tid jml. V. L. 10:62. 31/12 1962	Förlängning jml. V. L. 7:58. —	Kontrakterad arbetstid —	Kontrakterad arbetstid förlängd till —
Nu tillstyrkes till utbetalning 943.	av bidrag till utförandet, kr —	av bidrag till rensning, kr 943.	av lån, kr —
Besiktning verkställd den 9 september 1963		Besiktning verkställd av Undertecknad och Ing. Bertil Fransson	

Vid avsynningen betannus att företaget var utfört enl. det vid synet förväntningen upprättade förslaget med undantag av följande:

För vallen Ad-Ac hade givits en ny sträckning som framgår av plankartan. Vallen Ae-Af. var ej utförd. Likaledes var ej utförd sjövrinnings-tramman vid sektion A. Utleppsröret från pump-anläggningen låg 0.30 m, pumphusets botten 0.29 m och intagsrörets botten 0.24 m grundare än vad förslaget anger.

Förslaget godkännes i befriktigt skick.

Skara den 27. sept. 1963

Ing. Bertil Fransson
f. Lantbruksgården

Frakallad med syne-
förrättning enligt
inbjudningen för för-
läggning av munk
hillsnads Morichalen
1 och 2 i Ledsbergs
munk och Skaraborgs län.

Den 24 april 1958 i Morichalen Kungälds
grändhållan.

Närvarande: Understechnad lantbruks-
inspektör och förrättningsman, Skiftes-
ordemännen Wilhelm Pettersson, Kungäldsorden,
Luzas och Erik Johansson, Skiftesorden, Luzas
samt ende närvarande:

Kungälds förgäldningsstyrelsen äg. Morichalen 1 och 2
gen. lantbruksinspektör K. G. Wraugstedt,
Morichalen.

§1

Upplöstes det för förrättningsmännen
uppsäddes förordnandet, som hade givits
enl. l. l. A.

§2

När det gällde enas syrenmännen kunde
inte utlösas.

§3.

Inkluderades uppsäddes ritningen och
handlingen till utställning av ett
inbudsbeskrivet område. Inspektör Wraugstedt
bekräftade när tilläggs givits utskänd
och givits det uppsäddes förslaget.

६५.

36.

Act not had two more
to finish

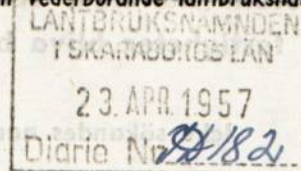
Cherfalmukin

Bekantend gele man:

Lien Peterson
Erie, Montana

Insändes till vederbörande lantbruksnämnd.

Till Länsstyrelsen i Skaraborgs län.

Härmed anhålles om förordnande för behörig förrättningsman att handlägga syneförrättning enligt 10 kap. vattenlagen för torrläggning av mig tillhörig mark inom Leksbergs

socken ~~(x)~~ av Skaraborgs län.

Förrättningen avser invallning

här uppgives så fullständigt som möjligt företagets beskaflenhet (dikning, åreglering, sjösänkning, invallning e. d.), vidare

företagets omfattning (areal som skall torrläggas, avloppens längd o. d.), om flottled, damm, järnväg, landsväg e. d. beröres m. m.

Närmaste järnvägsstation Mariestad

Meddelanden om förrättningen ställas till Inspektör K. G. Wrangstedt

Marieholms Kungsgård, Mariestad

titel, namn och fullständig adress samt telefon.

Tel. Mariestad 667

Marieholms Kungsgård den 16 april 1957

Sökandes namn:

Fastighet:

För Marieholms Kungsgård för fastigheten Marieholm 1:1 o. 2:1

Ägare: Kungl. Fångvårdsstyrelsen

» »

K. G. Wrangstedt
lantbruksinspektör

» »

Förutom nämnda, sökandena tillhöriga fastigheter, väntas nedanstående ägare och fastigheter bliva berörda av företaget.

Icke sökandes namn:

Fastighet:

ägare av fastigheten

» » »

» » »

Lantbruksnämnden får till förrättningsman föreslå:

Lantbruksingenjör Sven Holmström

Skara den 6 maj 19 57.

På Lantbruksnämndens vägnar:

Rolf Eliasson

Elmer Söderberg

IIIM 28 57

Förordnande.

Lantbruksingenjören Sven Holmström, Skara, förordnas härmed att i laga ordning verkställa ifrågavarande förrättning; och in-förväntas bevis om förordnandets emottagande.

Mariestad å landskansliet den 29 maj 1957.

På länsstyrelsens vägnar:

J. Sunnerholm

Erik Christiansson

F ö r t e c k n i n g

Över underrättelser ang. sammanträde å Marieholms Kungsgårds gårdskontor
torsdagen den 24 april 1958 klockan 10.00, vilka denna dag avsänts till
följande:

Inspektor K. G. Wrangstedt,	Marieholms Kungsgård,	<u>Mariestad</u>
Skiftesgodemannen Wilhelm Pettersson,	Knappegården,	<u>Lugnås</u>
" Erik Johansson,	Ågården,	" .

Skara den 8 april 1958.

I tjänsten:

Sven Holmström
Sven Holmström

Lantbruksing. i Skaraborgs län.

K U N G Ö R E L S Eang. syneförrättning enligt vattenlagen.

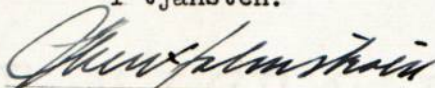
För torrläggning av vattenskadade marker tillhörande Marieholms Kungsgård i Leksbergs socken av Skaraborgs län genom invallning, kommer syneförrättning enligt vattenlagen att handläggas vid sammanträde å Marieholms Kungsgårds gårds-kontor torsdagen den 24 april 1958 klockan 10.00, då vederbörande sakägare hava att tillstädeskomma för utförande av sin talan.

Av förrättningen torde följande fastigheter bliva berörda:

Marieholms Kungsgård 1:1 och 2:1.

Skara den 29 mars 1958.

I tjänsten:

Sven Holmström

Lantbruksingenjör i Skaraborgs län.

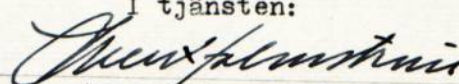
Att förestående kungörelse blivit anslagen i laga ordning i Leksbergs församling den 6 april 1958, betygas:

hemvist

Anhålles att förestående kungörelse, försedd med bevis att den anslagits, varder till mig återsänd under adress: Lantbruksing. S. Holmström, lantbruksing.-kontoret, Skara.

Skara den 29 mars 1958.

I tjänsten:

(Sven Holmström)

Lantbruksing. i Skaraborgs län.

KUNGÖRELSE

För torrläggning av vattenskadade marker tillhörande Marieholms Kungsgård i Leksbergs socken av Skaraborgs län genom invallning, kommer syneförrättning enligt vattenlagen att handläggas vid sammanträde å Marieholms Kungsgårds gårdskontor torsdagen den 24 april 1958 klockan 10.00, då vederbörande saksägare hava att tillstädeskomma för utförande av sin talan.

Av förrättningen torde följande fastigheter bliva berörda:
Marieholms Kungsgård 1:1 och 2:1.

Skara den 29 mars 1958.

I tjänsten:

SVEN HOLMSTRÖM

Lantbruksingenjör i Skaraborgs län.

Att förestående kungörelse varit införd i Tidning för Skaraborgs län onsdagen den 2 april 1958, intygas.

Skara den 4 april 1958.

I tjänsten:

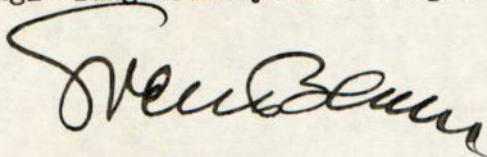
Sven Holmström
(Sven Holmström)

Lantbruksingenjör i Skaraborgs län.

F u l l m a k t

för lantbruksinspektoren vid fångvårdsanstalten i Mariestad K.G. Wrangstedt att vid laga syneförrättning den 24 april 1958 enligt vattenlagen för torrläggning av mark vid Rödjan, tillhörande fastighetsdelen Marieholm nr 1 och 2, å Kungl. fångvårdsstyrelsens vägnar föra talan samt ingå förening och göra yrkande, som i 10 kap. 58 § vattenlagen omförmäles. Ombudets laga åtgärder godkännes. Stockholm den 22 april 1958.

På Kungl. fångvårdsstyrelsens vägnar

Sven Blom

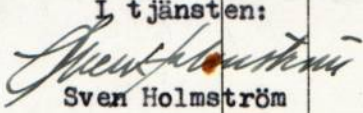

Anders S. Nilsson

VÄRDERINGSLÄNGD

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nr	Förbättrad mark		Värde pr ha		Båtnad	
		åker, tomt	annan	före	efter	pr ha	pr ägofigur
		hektar	hektar	kronor	kronor	kronor	kronor
<u>Marieholm 1:1 och 2:1</u> <u>Kungl. Fångvårdsstyrelsen</u> Åker, mylla på lera	1	9.70		400	3000	2600	25220
Marieholms Kungsgård den 24 april 1958. I tjänsten: <i>Sven Holmström</i> Sven Holmström Biträdande gode män: <i>Lilja Pettersson</i> <i>Anders Malmström</i>							

KOSTNADSFÖRSLAG

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Antal	å-pris kr.	Kostnad kronor	Summa kronor
150-152+26	226	<u>Vallen Aa - A - Ab.</u> Lera, uppläggning till vall och upptagning av pumpbassäng m ³ Insåning av skyddsvall Självrinningstrumma enl. ritn. d=500 mm med klaffventil och studs Arbetsledning och oförutsett	1100	2:50	2750 100 1000 350	4200
160-161+74	174	<u>Vallarna Ac - Ad och Ae - Af .</u> Lera, uppläggning till vall m ³	450	2:--	900	
170-170+80	80	- " - "	80	4:--	320	
		Arbetsledning och oförutsett			180	1400
		<u>Övriga kostnader.</u> Framdragande av ledning till pumpstation Brunnsrör; d=1500 för pumpstation m ¹ 3,90 Intagsledning; d=500 m Intag typ I-2; d=1000 mm st Övrigt arbete och material Pålvirke och arbete Pumpmaskineri med motor, utrust- ning och montering Träöverbyggnad Arbetsledning och oförutsett	2 1	250:--	1600 560 40 250 400 50 6000 500 1000	10400
		Summa kronor				16000
Marieholms Kungsgård den 24 april 1958. I tjänsten: Sven Holmström						

ARBETSBESKRIVNING.

Innan arbetet påbörjas skall avvägning och utsättning på minst var femtionde meter genom sakkunnig person verkställas.

Vid arbetets utförande iakttages:

- att bebyggd tomt eller trädgård ej utan innehavarens medgivande må användas som upplagsplats för dikesjord;
- att förefintliga gränsmärken ej må genom arbetet rubbas eller döljas, såvida icke dessförinnan genom vederbörlig lantmätarens försorg nya märken blivit utsatta;
- att förrättningsens fixpunkter icke utan tvingande skäl må förstöras. Måste så ske, skall fixpunkten ifråga genom sakkunnig person ersättas med en ny sådan;
- att i grävningstabell angivna djupsiffror äro beräknade i förhållande till de avvägda dubbarna;
- att brunnsringarna för pumpstation skola vara maskinstampade eller vibrerade;
- att till självrimningstrumma, vilken skall utföras med täta rörfogar, skall användas rör av betong. Tätningen utföres med "Benerit" eller likvärdig tätningsmassa samt täckes sedan med väl puddlad lera;
- att trumman lägges på trärust, om det befinnes att grunden utgöres av icke bärande jordslag;
- att huvudfixpunkt för höjdbestämmningen är:
Kors i berg å höjden + 6,98 m (= 46,98 enl. R. A. K:s höjdsystem) och omkring 50 m. SO punkt Ad.

Marieholms Kungsgård den 24 april 1958.

I tjänsten:

Sven Holmström
Sven Holmström

Hydrografisk utredning för pumpanläggningen.

Invallningens nederbördsområde omfattar 29 ha åker och 59 ha skogsmark. Med hänsyn till områdets naturliga beskaffenhet, mark- och fallförhållanden m.m. har maximala tillrinningen till pumpstationen beräknats till 98 lit./sek. Högsta yttre högvattenstånd har beräknats till + 5,65 m eller + 45,65 enligt R. A. K:s höjdsystem. Normalt yttre högvattenstånd har beräknats till + 4,85 m. Medelhögvattenståndet utanför vallen blir alltså + 5,25 m. Inre vattenytan vid pumpstationen bör vid högvattenstånd under vegetationsperioden ej överstiga + 4,40 m och bör kunna nedpumpas till + 3,50 m. Medelflythöjden beräknas således till 1,30 m.

Utløppsrörets underkant lägges på nivån + 4,50 m.

Medelnederbörden i ifrågavarande trakt uppgår till omkring 600 mm pr år, varav 350 mm torde upptagas av växtligheten eller avdunsta samt återstoden 250 mm avrinna. Av sistnämnda del beräknas en ej ringa mängd kunna självrinna under lågvattenperioder i Väneren. Hänsyn härtill har ej tagits vid beräkning av pumpningskostnaden. Vid pumpning av allt framrinnande vatten beräknas pumparbetet pr år till $0,25 \times 10.000 \times 98 \times 1,3 = 318.500$ tonmeter.

Motsvarande energibehov pr år blir under antagande av 80 procent verkningsgrad för motorn och 70 procent verkningsgrad för pumpen

$$\frac{318.500 \times 1000 \times 0,736}{75 \times 3600 \times 0,80 \times 0,70} = 1550 \text{ kwh, vilket efter ett strömpris av 12 öre}$$

ger en årskostnad av 186 kronor. Uppskattas kostnaden för skötsel, smörjolja m.m. till 54 kronor pr år skulle den sammanlagda årliga driftskostnaden uppgå till 240 kr, vilket kapitaliserat efter en räntesats av 4 procent motsvarar ett belopp av 6000 kronor.

Marieholms Kungsgård den 24 april 1958.

I tjänsten:

Sven Holmström
Sven Holmström

Översiktskarta.

Skala 1:50 000 .

Utlåtande vid syneförrättning enligt vattenlagen för torrläggning av mark tillhörande Marieholms Kungsgård i Leksbergs socken av Skaraborgs län.

Ifrågavarande företag, som avser invallning mot sjön Vänern av vattenskadade marker, belägna omkring 2,5 km nordväst Leksbergs kyrka inom nederbördsområde n:r 140/141, i och för ernående av bättre torrläggning och ökad alstringsförmåga, är enligt bestämmelserna i 7 kap. vattenlagen att anse såsom invallning mot sjö. Belägenheten framgår av omstående översiktskarta, där torrläggningsområdet utmärks med gul färg och vattensamlingsområdets gränser med blå linjer.

Över till utförande ifrågasatta vall- och pumpkanalsträckor hava profil- och sektionsritningar upprättats utvisande förhållandena vid undersökningstillfället, varjämte de härav beroende vattenskadade markerna avfattats å nivåkarta. Å denna karta äro de föreslagna skyddsvallarna utmärkta med dubbla gröna linjer och de gröna bokstäverna Aa - Ab, Ac - Ad och Ae - Af och pumpkanalen med dubbla röda linjer. Pumpstationen utföres vid sekt. A. Vallarnas och pumpkanalens blivande dimensioner hava å profil- och sektionsritningarna utmärkts med grön resp. röd färg.

Vattensamlingsområdet har uttagits å generalstabens karta och delvis uppgåtts å marken. Den största till avrinning kommande vattenmängden har i fråga om avlopp för flöden antagits komma att uppgå till 2 liter pr sekund och hektar från åker och 0,7 liter pr sekund och hektar från skog. Medelvattenmängden under vegetationsperioden har antagits vara 0,05 liter pr sekund och hektar.

På grundval av de sålunda uträknade vattenmängderna har pumpanläggningen dimensionerats för möjliggörande av torrläggning till ändamålsenligt djup av de berörda markerna.

Den mark, för vilken dikningen medför alstringsbåtnad och som alltså skall ingå i företaget, begränsas å nivåkartan av en streckad svart linje så belägen, att all därutanför liggande mark torde kunna till fullo torrläggas utan hinder

av nuvarande vattenförhållanden. Denna mark har å nivåkartan utmärkts med gul kantfärg.

För utrönande av den genom företaget uppkommande båtnaden hava synemännen efter i 7 kap. 22 § vattenlagen stadgade grunder verkställt uppskattning, vars resultat föreligger i den bilagda värderingslängden. Härav framgår att den genom företaget uppkommande båtnaden har uppskattats till 25.220:-- kronor, vilken summa helt faller på mark tillhörig sökanden.

Kostnaderna för företagets utförande beräknas uppgå till 16.000:-- kronor. Enligt bil. *H* uppgår kapitaliserade värdet av pumpningskostnaderna till 6.000:-- kronor. Sammanlagda kostnaderna beräknas således till 22.000:-- kronor.

Synemännen ha ej kunnat konstatera att genom företagets utförande skada och intrång vållas å annans egendom.

Med hänsyn till vad som ovan anförts förklara synemännen företaget tillåtligt.

Skador, som till äventyrs kunna under arbetstiden av företaget orsakas, skola ~~jämvär~~ till fulla värdet ersättas, därest någon sakägare hos förtroendemannen framställer yrkande härom inom ett år efter företagets färdigställande. Sådan skada skall då utan dröjsmål genom förtroendemannens försorg uppskattas av sakkunnig person och därefter omedelbart ersättas. I brist på åsämjande vid val av värderingsman skall uppskattningen verkställas av inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör eller den, han i sitt ställe sätter.

Avgift, varom förmäles i 11 kap. 95 § vattenlagen, skulle understiga femtio kronor och behöver förty ej erläggas.

Kostnaderna för företagets utförande och underhåll liksom även för syneförrettningen skola gäldas av sökanden.

Jämlikt föreskrifterna i 10 kap. 62 § vattenlagen få synemännen i fråga om företaget ytterligare bestämma:

att det skall, därest sökanden önskar fullfölja detsamma, utföras i fullständig överensstämmelse med bestämmelserna i detta utlåtande med därtill hörande ritningar och handlingar;

att vid uppläggning till skyddvall grästorv i vallägets mitt, till en bredd av minst en meter borttages, så att god tätning mellan markyta och vallen ernås;

att särskild uppmärksamhet ägnas åt tätningen runt pumpstation och utkastarledning;

att fogarna mellan pumpstationens brunnringar skola tätas med cementbruk;

att ras eller förskjutningar, som till äventyrs inträffa, omedelbart skola avhjälpas och nödiga släntförändringar eller förstärkningsåtgärder vidtagas;

att arbetena må begynna så snart detta utlåtande vunnit laga kraft, samt böra vara bragta till slut före utgången av år 1967;

att företaget skall anses fullbordat, när det avsynats och godkänts av inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör samt

att det skall benämnas "Marieholms Kungsgårds invallningsföretag av år 1958".

Detta utlåtande skall jämlikt bestämmelserna i 7 kap. 55 § vattenlagen underställas Västerbygdens Vattendomstols prövning.

Talan mot förrättningen och detta utlåtande må föras vid nämnda vattendomstol, adress Vänersborg, till vilken besvären med iakttagande av bestämmelserna i 11 kap. 85 § vattenlagen skola vara ingivna inom sextio dagar från nedanstående datum.

Marieholms Kungsgård den 24 april 1958.

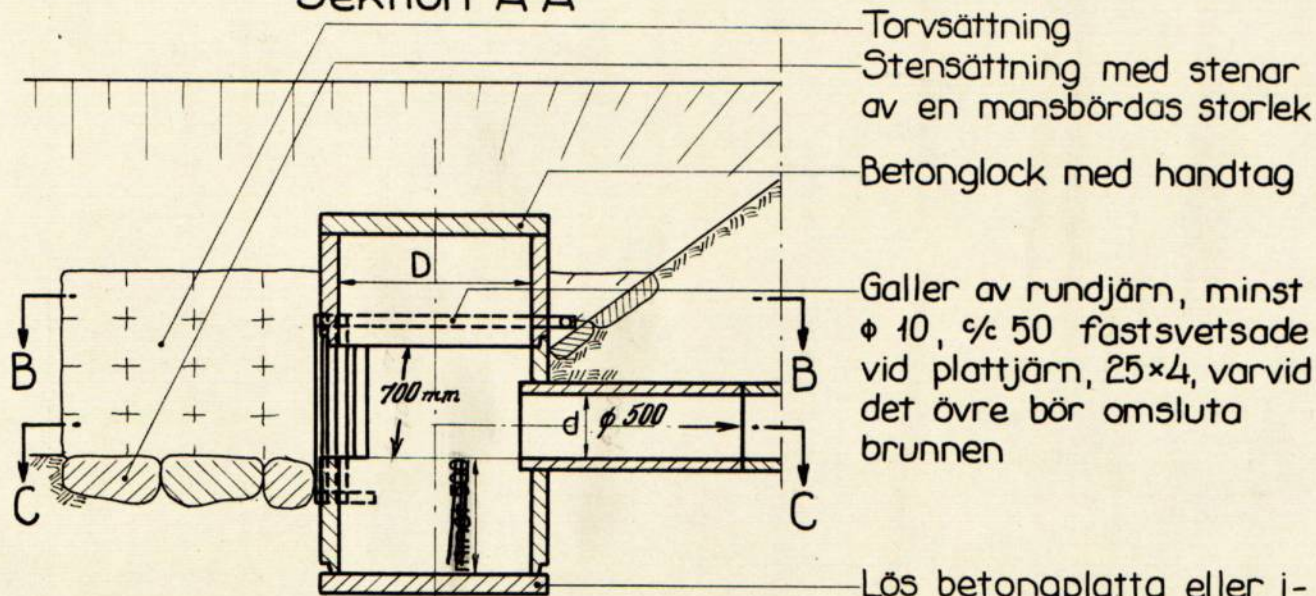
I tjänsten:

Sven Holmström
Sven Holmström

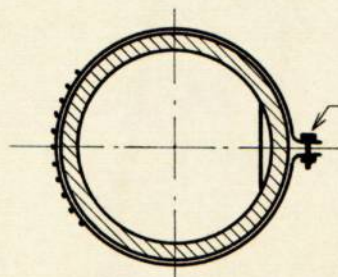
Biträdande gode män:

Vilhelm Pettersson
Eric Mattsson

Sektion A-A

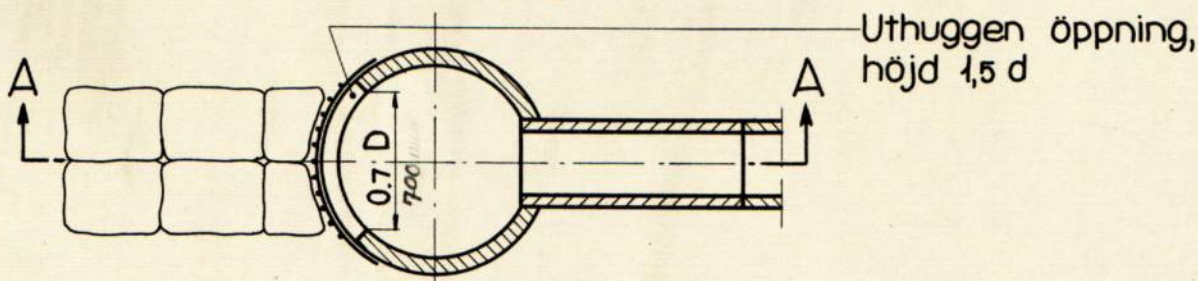
Sektion B-B

L s betongplatta eller i-gjuten botten. Vid l s mark placeras brunnen på utkragad betongplatta eller rustbädd av 2" plank

Bult 1/2" x 80

Sektion C-C

M tt i mm